

Compareixença al Parlament de Catalunya sobre la Proposició de Llei de modificació de la Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, per garantir els drets dels menors en acolliment.

Tram. 202-00004/15; Ponència 202-00004/15

Bon dia, diputades i diputats. Som Estefania Gijón i Matilde González en representació del Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya. Som membre i referent de la Comissió d'Infància i Família. En primer lloc, moltes gràcies per comptar amb el TSCAT en aquesta ronda de compareixences sobre la Proposició de modificació de la Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència per tal de millorar la garantia dels drets dels infants i adolescents en acolliment.

El TSCAT és una corporació de dret públic de caràcter professional que actua com a veu i referent professional i social del col·lectiu col·legiat de treballadores i treballadors socials de Catalunya. Actualment, tenim més de 7.900 persones col·legiades d'arreu de Catalunya. Per tant, comptem amb un volum important de persones que ens donen la força i el recolzament a l'hora de fer sentir la nostra veu i de defensar i reivindicar la professió i els àmbits en què es desenvolupa. Però una part fonamental de la nostra tasca és crear aliances i vincles amb d'altres institucions per tal de treballar conjuntament pel benestar de la societat i la defensa dels drets socials. I és en aquest darrer marc en el que creiem oportuna la nostra intervenció i que l'agraïm.

Com tots vostès coneixen, la Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, va suposar un avanç fonamental en la protecció dels infants i adolescents a Catalunya. Aquesta norma va consolidar l'interès superior de l'infant i l'adolescent com a principi rector de totes les actuacions públiques i decisions jurídiques que els afecten.

Malgrat els avenços assolits, la realitat actual evidencia que encara persisteixen limitacions, així com la necessitat d'adaptar-se a noves realitats dins del sistema de protecció, especialment en l'àmbit de l'acolliment familiar. És en aquest context que neix aquesta proposta de modificació legislativa, amb la voluntat d'adequar el marc normatiu a les necessitats actuals i de situar, de manera inequívoca, l'interès superior de l'infant al centre de totes les decisions.

BARCELONA

Llança, 39 · 08015 Barcelona
93 318 55 93 · catalunya@tscat.cat

MANRESA - Catalunya central

Canonge Mulet 2, 3r 1a · 08241 Manresa
Tel 938 72 31 09 · manresa@tscat.cat

GIRONA

Berenguer Carnicer 2, 1rA · 17001 Girona
Tel 972 204 910 · girona@tscat.cat

TARRAGONA

Barcelona 9, baix 1a · 43001 Tarragona
Tel 977 22 93 69 · tarragona@tscat.cat

LLEIDA

Canyeret 24, 3r 1a · 25007 Lleida
Tel 973 28 07 21 · lleida@tscat.cat

TERRES DE L'EBRE

Lluís Canalda 2, 4r 2a · 43500 Tortosa
Tel 977 44 57 70 · terresdelebre@tscat.cat

CERTIFIED
ISO 9001

L'acolliment familiar és una mesura de protecció destinada als infants i adolescents que, per diverses circumstàncies, no poden conviure amb la seva família d'origen. En aquests casos, la Direcció General de Prevenció i Protecció a la Infància i l'Adolescència (DGPPIA) assumeix la tutela i n'acorda la guarda amb una altra família que es compromet a oferir-li un entorn segur, estable i afectiu que garanteixi el seu desenvolupament integral.

A Catalunya existeixen diferents modalitats d'acolliment familiar: l'acolliment simple, l'acolliment permanent, l'acolliment d'urgència i diagnòstic, l'acolliment en unitat de convivència d'acció educativa i l'acolliment de caps de setmana i vacances.

Aquestes mesures poden desenvolupar-se tant en família extensa, quan els acollidors són familiars de l'infant (avis, tiets o germans majors d'edat, etc.) com en família aliena, és a dir famílies sense vincle de parentiu, que són famílies que han estat seleccionades i formades per l'Institut Català de l'Adopció i l'Acolliment (ICAA) mitjançant les Institucions col·laboradores d'Integració Familiar (ICIF).

A diferència de l'acolliment residencial, l'acolliment familiar situa l'infant dins d'un entorn familiar, que afavoreix la creació de vincles emocionals estables i una atenció més personalitzada. Per aquest motiu, sempre que és possible, es considera la mesura prioritària dins del sistema de protecció.

Segons dades de la DGPPIA corresponents al gener de 2026, a Catalunya hi ha més de 8.800 infants i adolescents sota tutela de l'Administració. D'aquests, més de 5.230 viuen en centres residencials, mentre que aproximadament 3.500, prop del 40%, es troben en acolliment familiar.

Pel que fa específicament a l'acolliment en família aliena, l'Institut Català de l'Acolliment i de l'Adopció situa en 857 els infants i adolescents que conviuen actualment amb famílies acollidores, atesos per aproximadament 700 famílies.

A aquestes dades s'hi afegeix una altra realitat preocupant: segons dades oficials, prop de 388 infants es troben pendents de ser acollits per una família. Aquesta situació posa de manifest la necessitat d'ampliar i reforçar la xarxa de famílies acollidores, especialment amb l'objectiu que cap infant menor de sis anys hagi de créixer en un centre residencial.

BARCELONA

Llança, 39 · 08015 Barcelona
93 318 55 93 · catalunya@tscat.cat

MANRESA - Catalunya central

Canonge Mulet 2, 3r 1a · 08241 Manresa
Tel 938 72 31 09 · manresa@tscat.cat

GIRONA

Berenguer Carnicer 2, 1rA · 17001 Girona
Tel 972 204 910 · girona@tscat.cat

TARRAGONA

Barcelona 9, baix 1a · 43001 Tarragona
Tel 977 22 93 69 · tarragona@tscat.cat

LLEIDA

Canyeret 24, 3r 1a · 25007 Lleida
Tel 973 28 07 21 · lleida@tscat.cat

TERRES DE L'EBRE

Lluís Canalda 2, 4r 2a · 43500 Tortosa
Tel 977 44 57 70 · terresdelebre@tscat.cat

CERTIFIED
ISO 9001

Aquestes xifres no són només dades estadístiques; són realitats que ens interpel·len directament i que evidencien que encara no estem garantint plenament el dret dels infants a créixer en un entorn familiar estable i afectiu.

Paral·lelament, una altra problemàtica rellevant és l'allargament de la durada de les mesures d'acolliment familiar. Aquesta situació es fa especialment evident en els acolliments d'urgència i diagnòstic, en què els estudis haurien de completar-se en un termini màxim de sis mesos. Tanmateix, a la pràctica, aquests terminis sovint s'excedeixen àmpliament, arribant en molts casos a superar els setze mesos. Davant d'aquesta dilatació dels processos, aquesta realitat esdevé especialment sensible, atès que els infants acollits en aquesta modalitat solen ser molt petits, majoritàriament menors de sis anys i, sovint, nadons.

Cal comentar que moltes de les situacions de cronificació i allargament de mesures no responen únicament a dificultats tècniques, sinó també a la sobrecàrrega estructural dels serveis de protecció, a la manca de recursos especialitzats i als temps excessivament prolongats dels circuits administratius i judicials.

L'evidència científica en l'àmbit del desenvolupament infantil, així com la teoria de l'aferrament, constaten la importància de garantir la continuïtat de vincles estables i segurs durant la primera infància. Per això, quan la família d'acollida assumeix aquest paper durant un període prolongat, la continuïtat d'aquest vincle deixa de ser només recomanable i passa a ser un element essencial per preservar i afavorir el benestar emocional de l'infant. Aquesta realitat no es limita als acolliments d'urgència i diagnòstic, sinó que també es dona en els acolliments permanents, en què alguns infants poden arribar a la majoria d'edat convivint amb la mateixa família d'acollida, fet que reforça la necessitat de tenir en compte la dimensió de continuïtat relacional en totes les tipologies d'acolliment.

Així mateix, segons dades de l'ICAA, quan finalitza la mesura d'acolliment, només una part dels infants retorna amb la seva família d'origen. Una proporció significativa ha d'afrontar un nou acolliment o iniciar un procés d'adopció, circumstància que sovint comporta noves separacions i nous processos d'adaptació emocional. En aquest context, l'evidència científica, les associacions de famílies d'acollida i els professionals del sector alerten que un segon canvi de família pot resultar fins i tot més perjudicial que la separació inicial, ja que no només implica la ruptura de vincles afectius ja consolidats, sinó també noves pèrdues derivades del canvi de context vital, social i relacional, amb un impacte rellevant en l'estabilitat emocional i el desenvolupament global de l'infant.

BARCELONA

Llança, 39 · 08015 Barcelona
93 318 55 93 · catalunya@tscat.cat

MANRESA - Catalunya central

Canonge Mulet 2, 3r 1a · 08241 Manresa
Tel 938 72 31 09 · manresa@tscat.cat

GIRONA

Berenguer Carnicer 2, 1rA · 17001 Girona
Tel 972 204 910 · girona@tscat.cat

TARRAGONA

Barcelona 9, baix 1a · 43001 Tarragona
Tel 977 22 93 69 · tarragona@tscat.cat

LLEIDA

Canyeret 24, 3r 1a · 25007 Lleida
Tel 973 28 07 21 · lleida@tscat.cat

TERRES DE L'EBRE

Lluís Canalda 2, 4r 2a · 43500 Tortosa
Tel 977 44 57 70 · terresdelebre@tscat.cat

CERTIFIED
ISO 9001

Així doncs, considerem essencial que es pugui valorar l'ofertament com a adoptants d'aquelles famílies d'acollida que, d'acord amb la valoració tècnica corresponent, puguin ser considerades idònies. Aquesta valoració hauria de dur-se a terme mitjançant mecanismes específics, com ara una actualització o ampliació de l'estudi d'idoneïtat per part de la ICIF de referència. Alhora, en aquest procés de valoració serà imprescindible incorporar la informació aportada per tots els professionals implicats en el cas, com ara els serveis de salut, salut mental, educació i altres àmbits professionals que hagin intervingut en el seguiment de l'infant i la família.

Ara bé, aquesta possibilitat no s'ha d'entendre com una transformació automàtica de l'acolliment en adopció, sinó com una eina excepcional orientada exclusivament a preservar l'estabilitat emocional i relacional de l'infant quan el retorn familiar no és viable. També considerem imprescindible incorporar de manera real i efectiva la veu dels infants i adolescents en tots aquells processos de decisió que afectin la seva trajectòria vital i els seus vincles afectius, adaptant aquesta participació a la seva edat i maduresa.

No obstant això, ens agradaria fer un incís especialment rellevant pel que fa als acolliments d'urgència i diagnòstic. Segons dades publicades el setembre de 2025, el 41% de les famílies d'acollida d'urgència i diagnòstic tenen més de 60 anys, mentre que aquest percentatge és del 7% en el conjunt dels programes d'acolliment en família aliena.

Cal tenir present que sovint es tracta de persones grans, moltes d'elles ja jubilades, fet que pot condicionar la seva disponibilitat, el seu projecte vital i la seva capacitat d'assumir un compromís permanent com és l'adopció. A més, en molts casos, aquesta possibilitat no formava part ni de l'encàrrec inicial rebut ni del projecte personal de la família. Alhora, també cal posar en valor la tasca essencial que desenvolupen aquestes famílies, moltes de les quals encadenen un acolliment rere l'altre gràcies a la seva elevada disponibilitat, implicació i compromís constant. És precisament aquesta dedicació, sovint de 24 hores al dia, els 7 dies de la setmana, la que permet que molts nadons i infants molt petits puguin créixer en un entorn familiar, estable i segur durant una etapa especialment determinant del seu desenvolupament.

Precisament per la singularitat i l'alta sensibilitat d'aquesta modalitat d'acolliment, considerem prioritari agilitzar els estudis i els processos de valoració, amb l'objectiu d'evitar allargaments innecessaris que acabin generant noves ruptures afectives en infants especialment vulnerables. Com també, fer menció a la proposta d'elaborar una llei que prohibeixi que els infants de zero a sis anys estiguin en centre residencials.

BARCELONA

Llança, 39 · 08015 Barcelona
93 318 55 93 · catalunya@tscat.cat

GIRONA

Berenguer Carnicer 2, 1rA · 17001 Girona
Tel 972 204 910 · girona@tscat.cat

LLEIDA

Canyeret 24, 3r 1a · 25007 Lleida
Tel 973 28 07 21 · lleida@tscat.cat

MANRESA - Catalunya central

Canonge Mulet 2, 3r 1a · 08241 Manresa
Tel 938 72 31 09 · manresa@tscat.cat

TARRAGONA

Barcelona 9, baix 1a · 43001 Tarragona
Tel 977 22 93 69 · tarragona@tscat.cat

TERRES DE L'EBRE

Lluís Canalda 2, 4rt 2a · 43500 Tortosa
Tel 977 44 57 70 · terresdelebre@tscat.cat

CERTIFIED
ISO 9001

Per fer-ho possible, és imprescindible que la DGPPIA reforci els equips tècnics i professionals vinculats a l'àmbit de la protecció a la infància, dotant-los dels recursos humans, tècnics i pressupostaris necessaris per garantir una resposta àgil, estable i de qualitat. Aquest reforç és especialment necessari si es consideren les necessitats específiques dels infants en acolliment, molts dels quals han viscut experiències traumàtiques prèvies, situacions de negligència o de violència, així com dificultats emocionals i de salut mental que requereixen recursos especialitzats, intervencions sostingudes en el temps i continuïtat en els vincles relacionals.

De la mateixa manera, cal incrementar el suport econòmic a les famílies d'acollida, amb l'objectiu de cobrir adequadament les necessitats dels infants i adolescents acollits i garantir que cap família es vegi limitada per motius econòmics a l'hora d'assumir aquest compromís. En aquesta línia, també considerem necessari establir mecanismes de coordinació amb el Departament de Treball i el Departament d'Economia i Hisenda per explorar fórmules reals i efectives de cotització i desgravacions fiscals que reconeguin i dignifiquin la tasca de les famílies acollidores.

Igualment, considerem que l'ICAA hauria d'ampliar la xarxa d'Institucions Col·laboradores d'Integració Familiar (ICIF) amb la finalitat de reforçar l'acompanyament a les famílies d'acollida, garantir una valoració més acurada i ajustada de cada situació i oferir els recursos de suport necessaris per afavorir l'acolliment familiar.

En la mateixa línia, també considerem fonamental recuperar i reforçar els equips especialitzats vinculats a les Unitats de Convivència d'Acció Educativa (UCAE), atès el paper clau que desenvolupen en l'atenció d'infants i adolescents amb necessitats específiques o situacions d'especial complexitat.

Per acabar, cal posar èmfasi en la necessitat de fomentar una autèntica cultura de l'acolliment. En aquest sentit, esdevé imprescindible impulsar estratègies, activitats i actuacions específiques orientades a la sensibilització social, la difusió i la captació de noves famílies d'acolliment, amb l'objectiu de reforçar el sistema de protecció dels infants.

Des del TSCAT considerem que només amb una aposta decidida per reforçar el sistema de protecció i d'acolliment familiar serà possible garantir, de manera efectiva, el dret dels infants a créixer en entorns familiars estables, segurs i emocionalment protectors.

19 de maig de 2026

BARCELONA

Llança, 39 · 08015 Barcelona
93 318 55 93 · catalunya@tscat.cat

MANRESA - Catalunya central

Canonge Mulet 2, 3r 1a · 08241 Manresa
Tel 938 72 31 09 · manresa@tscat.cat

GIRONA

Berenguer Carnicer 2, 1rA · 17001 Girona
Tel 972 204 910 · girona@tscat.cat

TARRAGONA

Barcelona 9, baix 1a · 43001 Tarragona
Tel 977 22 93 69 · tarragona@tscat.cat

LLEIDA

Canyeret 24, 3r 1a · 25007 Lleida
Tel 973 28 07 21 · lleida@tscat.cat

TERRES DE L'EBRE

Lluís Canalda 2, 4rt 2a · 43500 Tortosa
Tel 977 44 57 70 · terresdelebre@tscat.cat

CERTIFIED
ISO 9001

